

Vastaus Markku Weckmanin ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen Lentorata- / Suomiratahankkeesta luopumiseen

VD/7293/00.02.00.03/2023

PT/HW/MS/SV

Markku Weckman sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lentorata- / Suomiratahankkeesta luopuminen

Maan hallitus on päättänyt, että Suomi-radan eli nopean ratayhteyden suunnittelu Helsingin ja Tampereen välillä keskeytetään. Hallitus on linjannut, että kolmesta ratahankkeesta vain Turun tunnin junaa edistetään. Tulee ryhtyä toimenpiteisiin otsikossa mainittujen ratahankkeiden suunnittelusta irtaantumiseksi ja antaa valtuustolle yksityiskohtainen selonteko mihin Vantaan kaupunki on näissä ratahankkeissa sitoutunut ja millä ehdoilla sitoumuksista on mahdollista irtisanoutua.

Vantaan kaupungin panostuksena, suostumus mahdollistaa raideyhteyden liittäminen Helsinki-Vantaan lentoasemaan on riittävä ”kädenojennus” puheena oleville ratahankkeille.”

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Vantaan kaupungin kaupunkistrategian ja johdon toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 13.12.2023 § 12 hyväksynyt Suomi Rata Oy:n muuttamisen Lentorata Oy:ksi hyväksymällä yhtiön uuden osakassopimuksen, yhtiöjärjestyksen ja omistusjärjestelyt. Konsernijaoston päätös on ollut ehdollinen sille, että kaupunginhallitus hyväksyy periaatepäätöksen Suomi-Rata Oy:n muuttamisesta Lentorata Oy:ksi. **Kaupunginhallitus** on 15.1.2024 § 18 hyväksynyt periaatepäätöksenä Vantaan jatkamisen Lentorata Oy:ksi muutettavassa Suomi-Rata Oy:ssä siten, että Vantaa sitoutuu ainoastaan hankkeen suunnitteluun.

Edellä mainituilla päätöksillä Vantaan kaupunki on sitoutunut osallistumaan Lentorata Oy:n osakkaana lentoradan suunnitteluun. Lentorata Oy:n tarkoituksena on lentoaseman kautta kulkevan Pasilan ja Keravan välisen Lentoradan suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Yhtiö voi tämän lisäksi tehdä tai teettää selvityksiä rakentamisvaiheen päätöksenteon kannalta oleellisista seikoista kuten maaperään liittyvistä riskeistä ja kustannuksista, rahoituksesta, operointimalleista sekä radan yhteiskuntataloudellista hyödyistä ja mahdollisista haitoista. Lentoradan rakentaminen ja rakentamissuunnittelu eivät kuulu yhtiön tehtävään.

Lentorata Oy:öön jääneet osakkaat (valtio sekä Vantaan, Helsingin ja Lahden kaupungit) ovat tehneet päätökset yhtiön toiminnan ja tarkoituksen muuttamisesta, ja Lentorata Oy:stä pois jääneet Suomi-Rata Oy:n osakkaat ovat myyneet osakkeensa yhtiölle. Yhtiön uusi osakassopimus on allekirjoitettu.

Yhtiön toiminta on muuttunut Lentoradan suunnitteluksi, ja Helsingin ja Tampereen välisen Suomi-Radan suunnittelu on lopetettu.

Vantaan kaupunki on yhtiön uudessa osakassopimuksessa sitoutunut osallistumaan Lentoradan suunnitteluun rakentamisvalmiuteen saakka sijoittamalla enintään 2 405 379,14 euroa Lentorata Oy:öön. Osakassopimus ei sisällä mahdollisuutta yksipuolisesti irrottautua tästä rahoitussitoumuksesta. Osakassopimuksen muuttaminen siten, että Vantaan rahoitussitoumus poistettaisiin, edellyttäisi kaikkien osakassopimuksen osapuolien hyväksyntää.

Vantaa on osakassopimuksessa sitoutunut olemaan luovuttamatta yhtiön osakkeita muutoin kuin osakassopimuksen nimenomaan sallimissa tilanteissa. Uusien osakkaiden tuleminen yhtiöön edellyttää yhtiökokouksen päätöstä, jota kannattaa 3/4 määräenemmistö yhtiön osakkeista ja äänistä. Mikäli uusi osakas on kuntaosakas, niin kaikki kuntaosakkaat käyvät keskinäisiä neuvotteluja koskien sitä minkä tulisi olla niiden keskinäisten rahoitussitoumusten suhde. Vantaalla on oikeus luovuttaa yhtiön osakkeita yhtiöön mukaan otettavalle uudelle osakkaalle vain, mikäli edellä mainittu määräenemmistö on antanut siihen suostumuksensa.

Vantaalla ei ole velvollisuutta jatkaa rakentamisvaiheeseen. Osakassopimuksen mukaan päätös rakentamisvaiheeseen siirtymisestä tehdään edellä mainitulla määräenemmistöllä. Mikäli Yhtiö päättää jatkaa rakentamisvaiheeseen, niin sillä tai sen osoittamalla taholla on oikeus lunastaa yhtiön osakkeet sellaiselta osakkaalta, joka ei jatka yhtiön rahoittajana suunnitteluhankkeen jälkeen, yhden euron vastiketta vastaan. Vastaavasti tällaisella osakkaalla on oikeus vaatia yhtiötä lunastamaan omistamansa osakkeet vastaavin ehdoin yhden euron vastiketta vastaan.

Osakassopimuksen mukaan tilanteessa, jossa edellä mainittu määräenemmistö ei ole viimeistään yhden vuoden kuluessa suunnitteluhankkeeseen sisältyvän viimeisen suunnitelman lainvoimaiseksi tulemisesta päättänyt hyväksyä (i) yhtiön jatkavan suunnitteluhankkeen toteuttamista rakentamisvaiheeseen tai (ii) yhtiön osakkeiden tai liiketoiminnan tai suunnitteluhanketta koskevien suunnitelmien, mukaan lukien niihin mahdollisesti liittyvät immateriaalioikeudet, myymistä kolmannelle taholle tämän tarjoamaa vastiketta vastaan, niin kunkin muun osakkaan kuin Suomen valtion tulee luovuttaa omistamansa osakkeet yhtiölle tai sen osoittamalle taholle yhden euron vastiketta vastaan.

Osakassopimuksen mukaan tilanteessa, jossa yhtiön hallitus havaitsee, että suunnitteluhankkeen kokonaisrahoitustarve on alkuperäistä arviota suurempi, tai muuten toteaa yhtiöllä olevan kattamatonta rahoitusvajetta, niin sen tulee kutsua osakkaat koolle neuvottelemaan asiasta. Mikäli osakkaat eivät ole kuuden kuukauden kuluessa, tai rahoitusvajeen ratkaisemisen edellyttämässä lyhyemmässä ajassa, siitä, kun asia on siirretty osakkaiden ratkaistavaksi, löytäneet ratkaisua rahoitusvajeen kattamiseksi tai sopineet muusta etenemistavasta, sovelletaan tilanteeseen soveltuvin osin edellisessä kappaleessa kuvattua menettelyä osakkeiden luovuttamisesta yhtiölle. Osakassopimuksen mukaan osapuolten tarkoituksena on, että ensisijaisesti yhtiön toiminta päätetään hallitusti selvitystilamenettelyn kautta.

Yhteenvetona osallistumisesta Lentorata-hankkeeseen voidaan todeta, että Vantaan kaupunki on vuodenvaihteessa päättänyt osallistua lentoradan suunnitteluun eikä kaupunki voi yksipuolisesti irtisanoutua sitoumuksestaan. Sitoutuminen kattaa ainoastaan suunnittelun eikä Vantaalla ole velvollisuutta osallistua lentoradan rakentamisvaiheeseen.

Irtisanoutuminen tässä vaiheessa ei olisi myöskään tarkoituksenmukaista, koska vasta seuraava suunnitteluvaihe tuottaa tarkempaa tietoa Vantaaseen kohdentuvista vaikutuksista: hyödyistä ja

haitoista. Tämän jälkeen on paremmat mahdollisuudet arvioida sitoutumista valtakunnallisesti merkittävään hankkeen edistämiseen paikallisesta näkökulmasta.

Kaupunginhallitus 25.3.2024 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa esitysosasta ilmenevä vastaus Markku Weckman sekä 22 muuta valtuutetun aloitteeseen Lentorata/ Suomiratahankkeesta luopumiseksi;
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 22.4.2024 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti seuraavan pöytäkirjalausuman:

”PS ei kannata kalliita Lento- ja Länsirataa. Kumpaakaan ei tarvita. Veronmaksajien rahoilla on muutakin käyttöä tässä huonossa taloudellisessa tilanteessa. ”

Merkittiin, että vihreiden valtuustoryhmä jätti seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Edellytämme, että Lentoradan tulevissa vaiheissa ja päätöksissä- osallistetaan asukkaat ja päättäjät laajasti ja tietopohjaisesti. Suunnitteluvaiheessa lähdön yhteydessä näin ei tapahtunut.”

Merkittiin, että kristillisdemokraattien valtuustoryhmä jätti seuraavan pöytäkirjalausuman, johon keskustan ja liike nyt:in valtuustoryhmät sekä Paula Lehmuskallio yhtyivät.

”Lentoratahanke on mielestämme tarpeeton eikä edistä vantaalaisten etua. ”

Liitteet:

- allekirjoitettu Markku Weckmanin ja 22 muun valtuutetun aloite Lentorata- / Suomiratahankkeesta luopuminen
- Suomi-Rata Oy:n osakassopimus

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Konsernilakimies Samuli Vartiainen (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)